

[Debat](#)

Debat: Silkeborg Kommune svigter naturen

Udgivet: 17. januar 2025, 21.00

Læsetid: 6 minutter

NATUR Silkeborg Kommunen har gennem længere tid arbejdet på at etablere en vedvarende energipark i Bredlund- og Store Hjøllund Plantage syd for Silkeborg. Byrådet ser gerne, at der opføres 15 stk. 250 meter høje vindmøller inde i et 600 ha stort skovområde. Man kan diskutere, om det er klogt at bruge den sparsomme danske natur til dette formål. Mangfoldigheden i den danske natur har gennem de seneste årtier lidt under den manglende forståelse for den natur, som danner grundlag for mange arters overlevelse. Som ornitolog kan jeg blandt andet se, at duehøgen og hvepsevågen er gået tilbage med ca. 80 pct. gennem de seneste 30 år. Gulspurven er gået tilbage med 75 pct., blot for at nævne nogle få arter.

Disse arter findes i øvrigt i skoven syd for Silkeborg - endnu. Tilsvarende tilbagegang ser vi for viben og sanglærken. Tilbagegangen for den danske biodiversitet vedrører ikke blot fugle, men et stort udsnit af alt det levende, vi endnu har tilbage i den danske natur. Hvis det lykkes byrådet at få opført de nævnte vindmøller, vil kommunen være med til at fortsætte den forringelse af livsvilkårene for dyrelivet i den danske natur, som vi har set gennem de seneste årtier, idet skovområdet vil blive til et halvindustrielt område med vindmøller, befæstede veje, transformatorstationer samt den forstyrrelse, det giver i skoven, når møllerne skal sættes op og vedligeholdes.

Fuglelivet i skoven.

Jeg har gennem mange år fulgt fuglelivet i skoven, og jeg vil her blot nævne nogle af de forhold, som jeg synes er problematiske, hvis der kommer vindmøller i området.

EU har et fuglebeskyttelsesdirektiv, som medlemslandene er forpligtede til at følge. De sjældne arter i direktivet benævnes F1 arter. Vi kan heldigvis fortsat finde flere af disse F1 arter i Bredlund- og Store Hjøllund Plantage. Disse arter skal vi altså beskytte og værne om. Her skal blot nævnes nogle få: Rødrygget Tornskade, Natravn, Hvepsevåge, Sortspætte og Hedelærke. Der ses også jævnligt Traner fouragere i et engområde i skoven og Rød Glente. I Danmark har vi også en liste, der skal beskytte de sjældne fugle. Det er den danske rødliste. Ud over de ovenfor nævnte arter er der andre særdeles sjældne ynglefugle i skoven. Nøddekrigen er en af dem. Den er på den danske rødliste, og dermed en fugl, som vi i Danmark har besluttet, at vi skal beskytte. Nøddekrigen findes i Store Hjøllund Plantage, og er Danmarks eneste faste ynglende nøddekrige.

Jeg forestiller mig ikke at vindmøller i skoven vil være med til at beskytte og værne om de sjældne fugle tværtimod.

(Debatindlægget fortsætter under billedet)

Hvepsevåge på pæl i Bredlund Plantage. En af de sjældne fugle i skoven.

Skovvindmøller, fugle, dyr og biodiversitet.

Hvis man tror, at vindmøller i skoven er nogle neutrale store monumenter, der ikke har nogen betydning for dyrelivet i skoven, så viser forskningen noget helt andet.

En undersøgelse foretaget af det anerkendte finske naturforskningsinstitut, Natural Resources Institut viser, gennem international forskning, at vindmøller i skov har stor indflydelse på fugle og andre dyr. Forskningen bygger på data fra 84 undersøgelser i 22 lande. Forskningsinstituttet fik således adgang til 160 cases med information om hvilken påvirkning vindmøller havde på forskellige grupper af fugle og pattedyr i det område hvor møllerne blev sat op. I de undersøgte områder flyttede 63 pct. af fuglene, 72 pct. af flagermusene og 67 pct. af landpattedyrene væk fra vindmøllerne. Nogle længere væk end andre. Blandt andet flyttede traner og ugler sig op til 5 km væk. Desværre var det ikke det eneste resultaterne viste. Man kunne også konstatere forandringer i fuglenes parringsadfærd, dårligere forplantning og ikke mindst øget dødelighed blandt fugleungerne.

Instituttet opfordrer til, at man tager deres forskningsresultater med i overvejelserne, når man planlægger at opstille vindmøller.

Alt tyder altså på, at vindmøller påvirker biodiversiteten i skoven i negativ retning.

Biodiversitetskrisen

Den 12. december 2024 havde vi i Vrads besøg af professor i biodiversitet Carsten Rahbek fra Københavns Universitet og forfatter til »Mere, bedre og større natur i Danmark«.

Udgangspunktet var biodiversiteten generelt, men der var særlig fokus på de lokale forhold syd for Silkeborg. Her vil jeg blot fremhæve to væsentlige aspekter, som Carsten Rahbek påpegede som vigtige i forbindelse med en forbedring af vores biodiversitet.

Det ene aspekt er, at det er vigtigt at passe på den natur, vi allerede har. Man kan godt plante ny skov, men det vil tage mange årtier, før en sådan skov får stor biodiversitet. Altså er det vigtigt at beskytte og værne om den allerede eksisterende natur.

Det andet aspekt jeg vil fremhæve er, hvad der skal til for at skabe større biodiversitet. Det Biodiversitetsrådet kan se og anbefaler er, at der skal etableres store sammenhængende naturområder for at få den dårlige danske biodiversitet på fode igen. Der er ikke mange steder i Danmark, hvor det er muligt at skabe et sådan sammenhængende naturområde, men der er dog nogle. Et af de områder Carsten Rahbek fremhævede var området syd for Silkeborg. Der er allerede et sammenhængende hede- og skovområde, som man kunne arbejde ud fra, og på den måde få skabt et virkeligt stort naturområde der hang sammen til gavn for naturens mangfoldighed.

Det er så midt i dette potentielle store naturområde byrådet i Silkeborg vil fælde træer i skoven og »plante« 15 stk. 250 m høje vindmøller.

Outdoor, moral og natur

Silkeborg Kommune bryster sig af at være Danmarks outdoor kommune. Outdoor signalerer noget med natur, men mølleprojektet i Bredlund- og Store Hjælland Plantage er alt andet end noget med natur. Det har noget at gøre med at bruge den sparsomme natur, vi har i Danmark, til en form for industriområde. Byrådspolitikerne tager heller ikke de seneste forskningsresultater med i overvejelserne, når man har valgt det pågældende område til vindmøllepark, for så ville de vel ikke vælge et skovområde med så stor biodiversitet. Og endelig kan man sige, hvis byrådet fastholder mølleprojektet, at man ikke vil lytte til Biodiversitetsrådet, som netop peger på området syd for Silkeborg som et af de steder i Danmark, der kan bidrage til en løsning af vores naturkrise.

Er det god moral at bruge vores sparsomme natur til en vindmøllepark, og jage fugle og dyr på flugt, og sætte store monumenter op i et område, der kunne blive et af Danmarks bedste, største og flotteste naturområder?

Jeg vil gerne slutte med at sige, at det er frivilligt for Silkeborg Kommune at stille arealer til rådighed for vindmøller, det er ikke noget staten siger, at kommunen skal.

Måske skulle byrådet se på naturen som en resurse og lade andre, der ikke har så store naturområder som Silkeborg Kommune, finde plads til de 15 vindmøller.

Jeg vil opfordre byrådet til at satse på naturen og arbejde på at Silkeborg Kommune i samarbejde med nabokommunerne og Biodiversitetsrådet får skabt et af Danmarks største

naturområder til gavn for naturen og biodiversiteten. Det ville være en outdoor-kommune værdig.

Rødrygget tornskade hviler sig på en gren i Bredlund Plantage. Foto: Hans Knakkegaard